

Dosarul nr. 3ra-1410/19
3ra-52/20

prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (P. Cocitov)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Toderăș, A. Gheorghieș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Iurie Covalschi, Liudmila Covalscaia și Liudmila Covalscaia reprezentată de avocatul Angela Cebotari,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liudmila Covalscaia împotriva Consiliului mun. Soroca, intervenienți principali Direcția Gospodăriei Locativ Comunale Soroca și Iurie Covalschi cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat de Liudmila Covalscaia și cererea de alăturare la apel a intervenientului principal Iurie Covalschi, s-a casat hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoria Soroca, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 02 noiembrie 2018 Liudmila Covalscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Soroca, intervenienți principali DGLC Soroca, Covalschi Iurie cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că în anul 1976 a înregistrat căsătoria cu Iurie Covalschi și în timpul căsătoriei au procurat apartamentul nr. XXXXXX situat pe strada XXXXXX.

După procurarea imobilului au depistat că acesta se află în stare avariata, motiv din care s-au adresat cu plângeri la diverse organe de resort în vederea executării lucrărilor de reparație capitală.

La 30 noiembrie 1992 bunul a fost supus cercetării de către inginerul biroului interraional de inventariere Tehnică Soroca, Bastan E. G, care a întocmit în acest sens act de examinare constatând starea de uzură a clădirii de la 35% până la 70 %.

Deoarece nu se întreprindeau măsuri de reparație a clădirii, au adresat în mod repetat cerere către BIT, fiind examinat din nou bunul imobil în rezultatul căruia a fost emis actul de examinare din 26 februarie 1993.

Potrivit acestui act s-a constatat că starea tehnică a imobilului este nesatisfăcător, iar restabilirea parțială a unei părți din casă este imposibilă.

Prin scrisoarea din 29 octombrie 1993 primarul or. Soroca i-a informat că, deoarece sunt proprietarii apartamentului, poartă responsabilitate pentru starea tehnică a acestuia și rămâne pe seama lor repararea din cont propriu a subsolului situat sub apartamentul care le aparține.

Primarul or. Soroca, A. Chișner a emis Dispoziția nr. 6 din 21 ianuarie 1994, prin care a permis gospodăriei comunale excluderea de la balanța sa subsolul de la casa de pe str. Independenței 48 în legătură cu inutilitatea lui pentru trai, iar Biroul de inventariere tehnică să efectueze modificările necesare în pașaportul casei indicate și de alipit subsolul la apartamentul nr, XXXXXX cu efectuarea reparației capitale a apartamentului de către cet. Covalischi I., din contul său propriu.

Au efectuat lucrări de reparație capitală a casei de locuit și a subsolului, unind aceste două spații și intrând în posesia subsolului, folosindu-l timp de 25 de ani.

Înregistrarea dispoziției nr. 6 din 21 ianuarie 1994 a primarului A. Chișner la organul cadastral nu a fost executată.

La 07 decembrie 2010 au divorțat, partajând apartamentul câte ½ cotă-parte fiecăruia, iar subsolul nefiind înregistrat în cadastru nu a fost partajat.

Din anul 2015 și până la moment s-au adresat Primăriei or. Soroca în vederea executării punctului 1 din dispoziția nr.6 din 21 ianuarie 1994, pentru a putea înregistra la organul cadastral acest subsol.

Prin cererea nr. C-618/16 din 05 august 2016 a solicitat Primăriei de a înainta pe ordinea de zi a ședinței consiliului întrebarea de scoatere a subsolului situat sub apartamentul care îi aparține cu drept de proprietate de la balanța IM „DGLC”.

La 10 august 2016 a primit răspuns, prin care a fost informată că subsolul din str. XXXXXX, este la balanța ÎM „DGLC” și doar întreprinderea municipală poate iniția proiectul de decizie cu scoaterea de la balanța sa a subsolului sus -menționat.

La 06 octombrie 2016 a adresat cerere DGLC, prin care a solicitat să înainteze Primăriei or. Soroca cerere privind scoaterea de la balanță a subsolului.

La 12 decembrie 2016 DGLC a adresat Consiliului mun. Soroca cerere, prin care a solicitat de a înainta pe ordinea de zi a ședinței consiliului întrebarea privind scoaterea de la balanță a subsolului situat sub apartamentul nr. XXXXXX, str. XXXXXX, suprafața de 55,5 m².

Deoarece nu se întreprindea nimic, la 19 iunie 2017 reprezentantul său a înaintat solicitare Primăriei mun. Soroca privind eliberarea informației ce ține de măsurile întreprinse la cererea DGLC din 12 decembrie 2016.

La 20 iulie 2017 prin informația nr. 02/1-45/644 Primăria mun. Soroca i-a informat că întrebarea dată va fi înaintată spre examinare la ședința ordinară a Consiliului, fapt care nu a avut loc.

La 20 iulie 2018 a adresat repetat aceeași cerere.

La ședința Consiliului mun. Soroca din 04 octombrie 2018 a fost modificată întrebarea solicitată în privința subsolului, fiind aprobată decizia nr.33/30 din 04 octombrie 2018 cu privire la anunțarea licitației privind vânzarea unor bunuri imobile proprietate publică domeniul public al Consiliului municipal Soroca (subsol).

Consideră că Consiliul nu a fost în drept de a scoate subsolul la licitație, deoarece acesta nu a fost supus privatizării, a fost refuzată cererea sa înaintând alt

gen de întrebare și există un act administrativ, dispoziția nr. 6 din 21 ianuarie 1994, care a fost ignorată.

Liudmila Covalscaia a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Soroca nr. 33/30 din 04 octombrie 2018, ca ilegală; scoaterea de la balanță a subsolul situat sub apartamentul nr.3 de pe str. Independenței nr. 48, în temeiul dispoziției Primarului orașului Soroca A. Chișner din 21 ianuarie 1994 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin dispozitivul hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a anulat decizia Consiliului mun. Soroca nr. 33/30 din 04 octombrie 2018 ”Cu privire la anunțarea licitației privind vânzarea unor bunuri imobile proprietate publică domeniul public al Consiliului mun. Soroca”.

S-au respins ca neîntemeiate capetele de cerere cu privire la scoaterea de la balanță a subsolului situat sub apartamentul nr. 3, din str. Independenței nr. 48, mun. Soroca și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.67)

Prin hotărârea motivată din 27 martie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central capătul de cerere privind anularea deciziei Consiliului mun. Soroca nr.33/30 din 04 octombrie 2018 „Cu privire la anunțarea licitației privind vânzarea unor bunuri imobile proprietate publică domeniului public al Consiliului mun. Soroca” s-a respins ca neîntemeiat, iar capătul de cerere cu privire la scoaterea de la balanță a subsolului situat sub apartamentul nr.XXXXXX din str. XXXXXX, mun. XXXXXX s-a respins ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție (f.d.74-77).

La 12 aprilie 2019 Liudmila Covalscaia a declarat apel împotriva hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie dispus scoaterea de la balanță a subsolului situat sub apartamentul nr. XXXXXX de pe str. XXXXXX, în temeiul dispoziției primarului or. Soroca A. Chișner din 21 ianuarie 1994, cu încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

La 19 aprilie 2019 intervenientul principal Iurie Covalischi a depus cerere de alăturare la apel în temeiul art. 361 Codul de procedură civilă. (f.d.72)

Prin decizia din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Liudmila Covalscaia și cererea de alăturare la apel a intervenientului principal Iurie Covalischi, s-a casat hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că subsolul situat sub apartamentul nr. XXXXXX de pe str. XXXXXX, nu este supus privatizării, grevări asupra acestuia nu sînt. Astfel, cererea de chemare în judecată înaintată de Liudmila Covalscaia în partea anulării deciziei nr. 33/30 din 04 octombrie 2018 este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Cu referire la pretenția reclamantei cu privire la scoaterea de la balanță a subsolului în temeiul dispoziției Primarului din 21 ianuarie 1994, colegiul a reținut că, prin aceasta s-a permis Gospodăriei Comunale excluderea de la balanța sa a subsolului de la casa nr. 48 de pe str. Independenței în legătură cu inutilitatea lui pentru trai. Executarea dispoziției date nu a avut loc. Totodată, subsolul este la balanța ÎM „DGLC”.

Conform art. 14 alin.(2) lit. b) din Legea privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale

de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului).

Astfel, nu poate fi obligat Consiliul local de a dispune înstrăinarea unui bun imobil – subsolul, care se află la balanța Întreprinderii Municipale în temeiul dispoziției primarului din 1994. Întreprinderea Municipală Direcția Gospodăriei Locativ Comunală, la balanța căreia se află subsolul, în procesul civil are calitatea de intervenient accesoriu, astfel, nu poate fi impusă de a executa o eventuală hotărâre.

Dispozitivul hotărârii și hotărârea motivată a primei instanțe conține soluții diferite. Prin dispozitivul hotărârii s-a admis parțial cererea de chemare în judecată. S-a anulat Decizia Consiliului municipal Soroca nr. 33/30 din 04 octombrie 2018 și s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată cu privire la scoaterea de la balanță a subsolului situat sub apartamentul nr. XXXXXX din str. XXXXXX, mun. XXXXXX. Iar în hotărârea motivată s-au respins ambele capete de cerere, ultima pretenție fiind respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La 10 octombrie 2019, Iurie Covalschi și Liudmila Covalscaia au declarat recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 20 decembrie 2019, Liudmila Covalscaia reprezentată de avocatul Angela Cebotari și Iurie Covalschi au depus cereri de recurs motivate în care au reiterat pretențiile inițiale și au solicitat admiterea acestora.

În motivarea cererilor de recurs au indicat că prima instanță a emis pe aceeași cauză două hotărâri diferite.

Cererea de apel au depus-o în baza dispozitivului hotărâri pronunțat în cadrul ședinței de judecată cu înregistrare audio, unde acțiunea a fost admisă parțial, iar motivele apelului se referă la partea neadmisă.

Instanța de apel a cunoscut despre acest fapt, însă a emis o decizie în opinia lor ilegală, neîntemeiată și contrară dispozițiilor art. 373 alin.(6) Codul de procedură civilă înrăutățindu-le situația în propriul apel.

Prima instanță și instanța de apel au încălcat și aplicat greșit normele de drept material, iar concluziile puse la baza hotărârilor emise sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Instanța de apel a interpretat eronat dispozițiile pct.7 al Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.136 din 10 februarie 2009.

Prin erorile admise și emiterea deciziei li s-au încălcat drepturile procesuale și prevederile art.1 al protocolului 1 al CEDO.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2),

la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa părților la 28 octombrie 2019.

Date care ar confirma recepționarea deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți de către Iurie Covalschi, Liudmila Covalscaia și avocatul Angela Cebotari la materialele dosarului lipsesc.

În aceste circumstanțe, recursurile declarate de Iurie Covalschi, Liudmila Covalscaia și Liudmila Covalscaia reprezentată de avocatul Angela Cebotari la 10 octombrie 2019 și 20 noiembrie 2019 se consideră depuse în termen.

Examinând temeiurile recursurilor depuse de Iurie Covalschi, Liudmila Covalscaia și Liudmila Covalscaia reprezentată de avocatul Angela Cebotari în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse de Iurie Covalschi, Liudmila Covalscaia și Liudmila Covalscaia reprezentată de avocatul Angela Cebotari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile depuse se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

Cât privește argumentul recurențelor privind ilegalitatea deciziei instanței de apel, instanțe de recurs îl respinge ca fiind neîntemeiat, deoarece soluțiile primei instanțe din dispozitivul hotărârii pronunțat în ședință publică la 27 martie 2019 și hotărârea motivată sunt contradictorii.

Astfel, o altă decizie decât cea adoptată nu putea fi pronunțată.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Iurie Covalschi, Liudmila Covalscaia și Liudmila Covalscaia reprezentată de avocatul Angela Cebotari.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Iurie Covalschi, Liudmila Covalscaia și Liudmila Covalscaia reprezentată de avocatul Angela Cebotari, se declară inadmisibile.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan